

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrť leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrť leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 17. velikega serpana 1877.

List 33.

Pij IX katoliški mladini.

VI.

Navdušeni po večkratnih slovesnih govorih sv. Očeta zoper veliko zmoto 19. stoletja sklenili so nekteri belgiški katoličani, polni vere in serčnosti, začeti boj na življenje in smert zoper tako imenovano „liberalno katoličanstvo“. V ta namen so napravili za Francijo in Belgijo v Bruselju poseben časnik „La Croix“ (Križ), kateri ima nalogo pod zastavo sv. Petra bojevati se zoper puntarske bogokletstva in liberalne zmote.

Ko so ti veri zvesti možje sv. Očetu razložili svoj namen in jim poslali prvih 12 številk svojega časnika, so bili osrečeni z naslednjim pismom Nj. Svetosti:

„Našim ljubljnim sinovom, izdajateljem časnika „La Croix“ v Bruselju.

Pij IX, papež.

Našim ljubljnim sinovom pozdrav in apostoljski blagoslov.

Prav sodite, ljubljni sinovi, da se prekuc vérskega in deržavnega reda po odpadu velike množice pripravljaja, spodbujaja in razširjaja, in sicer po dan danes tako pogostem strinjanji resnice z zmoto in po obupnosti množine; vi kažete, da se razširjanju zmešnjave ne stori konec z drugim orožjem kakor z močjo resnice, ki se brezpogojno mora iskati tam, kjer je Kristus postavil Sedež resnice.

Akoravno vašega časnika zaradi preobilnih opravil nismo mogli brati, nam je vendar dolžnost hvaliti namen, ki ga vaše pismo nam naznanja in mu tudi popolnoma zadostuje, kakor smo slišali, namreč: razglašati, razširjati, na svetlo dajati, in duhovom vtiskati vse, kar je sv. Stol učil, nasproti brezbožnim načelom, ali nasproti saj lažnjivim in po več krajih sprejetim naukom, zlasti nauku katoliškega liberalizma, ki se prizadeva luč s temoto, in resnico z zmoto zediniti.

Brez dvoma ste se lotili hudega in težavnega boja, ker te nevarne nauke, ki vsem početjem brezbožnosti pripravljajo pot, zdaj silno podpirajo vsi tisti, ki se hvalijo, da tako imenovani napredek omike pospešujejo, kakor tudi tisti, ki stavijo vero v vnanje dela, ki nimajo njenega pravega duba in povsod kličejo mir, akoravno ne poznajo poti k miru, in s tem počenjanjem potegnejo ná-se veliko móž, kateri se dajo premotiti po samopridni ljubezni do miru.

Vošimo vam tedaj v tem resnem boju zelo krepko pomoč, da bi po eni strani nikoli ne prestopili mej res-

nice in pravice, in da bi se vam po drugi plati posrečilo pregnati temo, ki otemnuje duhove.

Dano v Rimu pri sv. Petru 21. majnika 1874, v 28. letu našega papeštva.

Pij IX, papež.

Na Francoskem katoličani niso ostali gluhi za glas poglavarja sv. Cerkve; naj serčnejši nasprotnik liberalnega katoličanstva je dal zoper počenjanje liberalne stranke in njenih poglavitnih vodnikov na svetlo spise, ki so močno zasloveli in jih je podaril Nj. Svetosti papežu, ki so za dobro spoznali po peresu svojega tajnika za latinske pisma glasno čestitati hrabremu borivcu, kateri zdravi nauk brani nasproti lažnjivim pretvezovanjem tistih, ki se imenujejo liberalni katoličani — „illo-rum, qui catholico-liberales dicuntur“ — ktere lažnjive pretvezovanja so bile že večkrat zaveržene od apostoljskega Stola.

Ni tedaj več sence dvoma o mišljenji in izrečeni volji apostoljskega Stola.

Liberalno katoličanstvo je od Cerkve zaverženo. Še enkrat: „qui habet aures audiendi, audiat“ — kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušaja. (Mons. Seg.)

Koliko je vredna čistost po svojem sadu.

(Konec.)

Keršanski bravec, ali si že kdaj mislil na to, kako imenitna stopnja svetosti je v čistosti? Redke so izjeme, da bi kdo brez mnogih in velikih bojov ostal čist. Zato so pogani — kakor opazuje sv. Hieronim — deviško boginjo vpodobljali s škitom in mečem, v znamenje, da se čistost ne sme braniti boja. Duhovni učeniki in sv. očetje zato brez pomislika primérjajo čistost mučeništvu. Sv. Ambrož pravi: „Čistost ni samo zato časti vredna, ker jo najdemo pri mučnikih, temuč tudi zato, ker ona mučenike dela.“ Kdo ne spozna, da ta slava gre zlasti deviški čistosti? Zakaj v mladosti so strasti naj močnejši in nevarnosti naj večji; na mladost dušni sovražniki posebno prežé. „Devištvo v mladosti je nekervavo mučeništvó“, pravi sv. Bernard. Huji kakor bôji mučnikov so v nekterem pomenu bôji čistosti; zakaj mučniki so dosegli večkrat po kratkem terpljenji palmo, boje za čistost pa je treba prestajati vse žive dni. Kdo more dvomiti, da razuzdane razveseljevanja večkrat pripravljajo večji nevarnosti, kakor grozovite preganjanja? Čistost torej stori človeka mučenika.

Še več: stori ga že na zemlji angelja. Tako učé sv. očetje, operti na besedo Kristusovo pri sv. Matevžu

22, 30: V vsajenji se ne bodo možile in tudi ne ženili, temuč bodo kakor angelji Božji v nebesih. In tudi to velja prav posebno od mladosti. Njih čistost je čistosti angelov bližej, ker njih starost po občenju s svetom še ni tako zelo spridena.

Ali se more še več reči v hvalo in priporočanje čistosti, kakor da stori človeka prijatelja Božjega, svetnika, mučenika in celo angela? Zares, ss. Ciprijan, Bernard, Tomaž Akvinski in drugi povzdigujejo čistega človeka celó nad angele. In zakaj? Oni odgovarjajo: „Razloček je sicer med čistim človekom in med angelom; toda ta razloček je samo v tem, da je čistost v angelu sreča, v človeku pa je čednost in zasluženje. Da ostane sneg čist in bel na naj viših gorah, kamor tudi naj močnejši vihar ne prinese prahu, temu se pač ne bo nihče čudil. Kdo pa se more zderžati začudenja, če se sneg ob naj bolj obiskovanih cestah ohrani čist in bel? — Da so angelji čisti, kaj čuda? Sej so čisti duhovi, prosti vezí v grehah spočetega in umerljivega telesa. Da pa človek, ki prebiva v telesu, v katerem je poželjivost od začetka postavila svoj sedež, v telesu, ktereга vzdrževanje je netilo hudega poželenja in čegar občutki to poželenje redijo, da človek, ki je v tem telesu še postavljen med ta svet kakor v stanovanje nečistih stvari: da ta človek ostane čist, to presega zgolj narurne moči, meji na čudovito, ga povzdiguje nekako nad nebeške duhove in ga pripelje Bogu naj bližej.

Ali ni tedaj zopet res, da čist mladeneč, prava devica zasluži spoštovanje in ljubezen, čast in občudovanje?

Čistim dušam se zato Bog prav posebno razodeva njih se poprijema kot naj bolj pripravnega orodja, za svoje prevzvišene namene, za naj bolj slavne zmage milosti. Kdo je dajal neverskim ljudstvom aposteljnóv? Kdo ubogim in sirotam dobrotnikov in ljubečih mater? kdo nevedni in zapušeni mladosti učencikov in rednikov? Kdo padlim dobrih pastirjev? Kdo bolnim in kakor koli nesrečnim usmiljenih strežnikov? Ali niso zlasti tisti, ki so v pomenu aposteljnóvem brez skerbí? „Kdor je v zakonu“, piše sv. Pavel Korinčanom (1, 7.), „ta je tako rekoč v službi brezštevilnih skerbí, on ima skerbeti za to, kar svet zadeva, kako bi dopadel ženi, družino ohranil, otroke odredil in preskerbel: on je razdeljen, in brezštevilne nezgode v zakonu delajo njegovo življenje polno britkost. Kdor je pa neoženjen (neomozena), ta je v neprikrajanem posestvu svoje prostosti, in vsake glodajoče skerbí oprosten, misli samo na to, kar je Gospodovega, na svoje in drugih posvečenje.“

Če tedaj čednost človeka že v tem življenju Bogu tako blizo pripelje in je v mnogoterem oziru od Boga poplačevana, koliko plačilo še le čaka to čednost v drugem življenju? Kakor je pisano: „Nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo“ (razod. 21, 27.), tako je tudi naravnost pisano: „Zveličani, kateri so čistega serca, ker Boga bodo gledali“ (Mat. 5, 8.). Ti so v pravem pomenu otroci Božji, toraj med prvimi dediči nebeškimi. Res so sicer vsi svetniki oblečeni s slavo Božjo; toda tistim, ki so čisti ostali, je pripravljeno še prav posebno veličastvo. Sv. Janez, ki je s svojimi deviškimi očmi segel do prestola Božjega, jih je vidil, ime Jagnjetovo in njegovega Očeta je bilo zapisano na njih čelih. Slišal je vse zveličane peti trikrat sveto, pa ti so peli s prav posebnim navdušenjem. „Nih glas je bil zdaj silen kakor šumenje mnogih vodá in kakor gromenje močnega groma, zdaj mičen in ljubeznjiv kakor glas citrarjev, ki brenkajo na harpe, in peli so kakor novo pesem, in nobeden ni mogel peti pesmi, kakor oni, in hodili so za Jagnjetom, kamor koli je šlo.“ (Raz. 14, 1–3.)

Tako je tedaj čistost res naj obilniši studenec naj

viših dobrót tega in prihodnjega življenja, res vse, kar se ceni, ni primérjati z zderžno dušo.

Zato je bilo Marijino neprestano prizadevanje, da na telesu in na duši čista ostane. Zato nahajamo v keršanstvu brez števila mladenčev in devic, ki so bili po presvitlem zgledu Marijinem pripravljeni raji vse zgubiti, kakor svojo čistost le v nevarnost postaviti. Sv. Angadrizija, iz plemenite rodovine na Francoskem, je Boga preserčno prosila, naj bi ji vendar odvzel telesno lepoto, da bi bila manj v nevarnosti, in ni nehala moliti zato, dokler ni bila uslišana. — Kako na mnogotere načine so mnogi zatirali svoje telo in zapeljivo lepoto, da bi nebeškemu Ženinu samemu dopadli: „Ne skruni mojih ust z nečistimi ustnicami“, govori mladi sv. Pelagij celo kralju, ki ga je hotel poljubiti. — Kdo še ni bral, da sv. Niceta, ker na teznico nategnjen ni imel drugega pomočka za ohranjenje nedolžnosti, kakor sv. Hieronim pripoveduje, si je celo jezik odgriznil in ga pljunil v obraz nesramnici, ki ga je bila prišla zapeljvat? — Kdo še ni slišal od sv. Suzane, plemenite rimske device? Cesarjeva roka ji je na ponudbo, toda više ceni deviško čistost kakor veljavo in imenitnost cesarično. Žugajo ji z mukami: „Kaj je sladkejšega“, pravi, „kakor mučniška krona namesto cesarske krone?“ In ko ji je vnuk Dioklecijanov v mesenem prilizovanji in češenji hotel roko kušniti, mu je rekla z deviško resnobo: „Nikoli nisem tega pustila moški osebi.“ — „Rajše umerjem“, kliče mlad knez, sv. Kazimir, v smertni bolezni, „rajše umerjem, kakor bi se poslužil čistosti nevarnega sredstva.“ — In ali ni znano, kaj so terpele svete device: Agata, Neža, Barbara, Katarina, Cecilija, Lucija, Uršula s svojimi tovaršicami, pa sv. Alojzij in mnogi drugi, da so sveto čistost ohranili ter predragi biser nedolžnosti odkupili z mečem, z ognjem, s škrcelatom, s krono, ki so se ji odpovedali, s kervjo in življenjem?

Da bi pač tudi ti, keršanska mladost, po izgledu Marijinem, svetnikov in svetnic čistost ljubila in čislala kot naj večje, naj blažje, naj dražje blago, da boš deležna v življenju in v smrti njenih blagrov! (Prim.: Dosenbach, Maria Vorb.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Nekaj s popotvanja.) Ko sem bral v „Danici“, kaj pravi češki popotnik o Ljubljani, sem se spomnil neke dogodbe z našega popotvanja z Dunaja v Ljubljano. Bilo je 4. jul. t. l. zjutraj ob 6 — nas je poštni vlak pripeljal v nemški Gradec. Konduktér zavpije: „70 minut postanka!“ Še enkrat prašam, koliko da je rekel, in se mi je ravno tako odgovorilo. Mislim si, zdaj pa le v mesto pogledat, ker sem že toliko slišal, kako je liberalno! Torbe pustimo v vozovlaku, pogledam na uro, in gremo po mestu. Neka cerkev, ko smo do nje prišli, je bila zaperta; no, si mislim, tukaj je že liberalno. Pa kdo si vé, kakšne so okolišine? nočem soditi. Ali ko pridemo do druge, je bilo pa dosti ljudi v nji, tudi pri spovednicah jih je bilo nekaj, kar pride tudi spovednik. No, si mislim, tukaj pa ni liberalno, tukaj je katoliško... Mudilo se nam je naprej, zakaj beseda „70 minut“ mi je vedno šumela po ušesih ter gremo naprej. Mudili smo se vsega 3/4 ure, ali ko pridemo na kolodvor, nam je bil železnični voznik že odpihal z našimi torbami vred. Mislim si, to je pa že spet liberalno. Bil sem skoro jezen in prašam: kje je tistih 70 minut? Ali odgovorilo se nam je, da je vlak imel 30 minut zamude in te je mógel prihiteti. Zdaj

nam je pa drat naše reči oskerbel, in dobili smo jih pošteno v Mariboru nazaj.

Na besedo gospoda vodja se podamo nazaj mesto ogledovat. Pridemo v cerkev Lazaristov, bila je ravno sv. maša in usmiljene sestre so bile pripeljale šolske deklice. Ali mislil sem si: tukaj pa zopet ni liberalno, kajti bilo je tisto koralno petje, ki pravijo eni pri nas, da bi ljudje bežali pred njim iz cerkve, — bilo je pa zraven lepega petja tudi tako lepo in spodobno obnašanje mladine, vse tako spoštljivo, da sem solze točil pri tej Božji službi. In ko smo prišli iz cerkve, sem si mislil: Ljubljana je tudi katoliško mesto, pa tacega veselja ne vživa vselej verni kristjan, ako vidi, kako se dostikrat obnaša del šolske mladine (nečem reči, da vse, tudi ne, ktere mladine, in pa v kterih cerkvah), kakor v ravno omenjeni cerkvi v Gradcu. Rekel bi lahko še marsikaj, rečem pa samo to, da mladenču, kteri se v Božji hiši gerdo vède, se bo še hudo godilo na zemlji.

Iz nove Oselice, 7. avgusta. Dopisi od vseh strani berejo se po časopisih, le od nove Oselice še nikoli nobenega nisem vidil, kakor bi je ne bilo, zato upam, da mnogo cenjena „Danica“ sprejme moj spis in to tem bolj, ker ima vesele sporočila, kakoršne vsak rad prebira, vsaj žalostnih novic že tako od vseh strani preveč slišimo. — Imeli ste letos povsod lepo slovesnost petdesetletnico Pijevega škofovanja, a pri nas smo razun te obhajali še dve drugi lepi slovesnosti. Tretjo nedeljo po binkošti smo blagoslovili novi križev pot, ktere ga je izdelal znani podobar in slikar Štefan Šubic s sinovi. Č. g. oče Jožef Bizavičar iz Ljubljane so nam ga blagoslovili. Prav ginljivo je bilo viditi, ko smo postaje pri naj lepšem vremenu nesli iz duhovske hiše v cerkev. Vsako postajo je nesel en mladenč, in pri vsaki postaji ste šle po dve dekleti z venci na glavi in s šopki okinčanimi svečami v rokah. Zadej je šlo 11 duhovnov, ki so slovesnost povikševali. Po poklicu sv. Duha so g. o. Jožef Bizavičar v svojem govoru razložili začetek križevih potov in korist teh molitev. Potem so postaje blagoslovili in po slovesni sv. maši, po prelepo petih litanijah in darilu je bila slovesnost dokončana o poli dveh. Pričela se je bila o $\frac{1}{2}$ 10.

Drugo, še veliko imenitniji slovesnost obhajali smo 15. julija, osmo nedeljo po binkošti. Naša 113 lét stara farna cerkev še ni bila posvečena — konsekrirana. Pogosto so duhovnjani razodevali svojim dušnim pastirjem želje, naj bi skerbeli, da se jim cerkev posveti. Naposled prosi sedanji dušni pastir mil. kneza, naj bi jim o priliki obiskovanja tudi cerkev posvetili. To so mil. gosp. knez z veseljem obljubili. Vse je radostno pričakovalo za duhovnijo imenitnega dneva. Napovedana je bila na 8. julija naša slovesnost. A mil. knez so utrjeni po težavnih opravilih zboleli, in slovesnost je bila odložena na 15. julija. Zdaj je bila naj veči skerb faranov, kako bi višjega pastirja sprejeli in kako okinčali cerkev za imenitno slovesnost. V kratkem je bilo priporočeno: Spodobi se, da višjega pastirja lepo sprejmete in da cerkev za jako imenitno slovesnost spodobno ozaljšate, sicer vas pa nobeden k temu ne sili, vse je prostovoljno.

Na to priporočilo je vse delalo v povzdigo slovesnosti. Nekaj mlajev stalo je pri cerkvi še od prve slovesnosti. Zdaj pa jih ponujajo od vsih strani, še celo od drugih duhovnij, vsi cerkvi v dar. Ko bi jih ne bilo treba po hudih potih do cerkve voziti, bi se skoraj cerkev iz-za mlajev ne bila vidila. Pa tudi pri silno težavnih potih so jih pripeljali veliko število. 14 mlajev je bilo pravih velikanov. Naj daljši dva sta bila po 19 sežnjev visoka, drugi po nekaj sežnjev manj. Ko so

ležali ti velikani pred cerkvijo na tléh, je vsak le z glavo odmajeval, da jih nihče ne bo postavil. A ko pride napovedani dan, pride pri 80 mož in mlaji so šli po koncu kakor kaki drogovi. Vse je bilo tako dobro pripravljeno, da ni bilo naj manjši nevarnosti. Vsi mlaji, kteri so bili postavljeni okrog in okrog lepo, redno (simetrično) obzidanega pokopališa, so bili ozaljšani z zelenimi venci in zastavami, nektre so kazale, da smo vneti za vero, dom in cesarja. Naj bolj se je odlikovala cerkvena prednja stran. 10 mlajev velikanov, redno po velikosti postavljenih, z venci čez in čez, po sredi na gosto prepreženih, z zelenim križem na verhu srede jo je kinčalo. V sredi je bil slavolok. Ob srednji strani je bil napis: „Ecce sacerdos magnus“, ob zadnji pa: „Danes je tej hiši zveličanje došlo“, da je vsak, pridši iz cerkve, ravno posvečene, lahko bral, kaj se je ta dan z njo zgodilo.

Ko so imeli višji pastir v soboto popoldne priti, jim je šlo nekaj duhovnijanov, dekleta do 17. leta z venci na glavi, do ceste pod hribom naproti. Tam je priméren napis na slavoloku pozdravil našega višjega pastirja. Od vseh strani je pok možnarjev, gromč po visokih gričih in nizkih dolinah, oznanoval Njih prihod. Po kratkem oddihu so se v šotorju zunaj cerkve opravile molitve — jutranjice. Zvečer so goreli kresovi po vsih gričih. Nekteri kmetje so zažgali po dva, tri, eden sam pa celó 5. Žal nam je bilo, da so milg. knez in škof le prve zažgane in zadnje vidili goreti. Krasen je bil pogled, ko so vsi goreli.

Drugo jutro nas je silni vihar z dežjem plašil, pa vreme se je ravno do pravega časa zboljšalo. Ob sedmih so mil. knez maševali. Ob osmih pričelo se je posvečevanje cerkve. Predolgo bi mi bilo vso slovesnost popisovati, reči moram, da je jako lepa in ginljiva, in vsakemu svetujem take slovesnosti nikdar ne zamuditi, kadar se je more vdeležiti. Ker so bili milg. knez in škof od prejšnje bolezni utrjeni so slovesnosti priméren govor imeli g. dekan Kožuh, slovesno sv. mašo g. kanonik dr. Pavker. Po sv. maši je bila birma in h koncu opravilo za mrtve. Slovesnost je terpela do $\frac{3}{4}$ 3.

Drugi dan, v ponedeljek, zjutraj so se mil. gosp. škof odpeljali v staro Oselico. Pod gričem pri vhodu na cesto jih je poslovil slavolok z napisom: „Z Bogom od tod — Z Bogom povsod!“

Po pravici si v veliko čast štejejo vsi Novo-oseličani, da so se višji pastir potrudili jih obiskati. S hvaležnim srcem se spominjajo velike dobrote, da so jim cerkev posvetili. Petnajsti dan julija ostane nam v spominu in gotovo vsi kličejo: Bog živi mnogo lét našega skerbnega višjega pastirja!

Jaz pa tudi moram Novo-oseličane pohvaliti, da so se pri skladanji denarja za križev pot in popráv in olepševanja cerkve pošteno obnesli. Vsak, še tako reven je nekaj priložil, in ako mu je tudi bilo rečeno, da ni treba vsakemu dati, da je prostovoljno, je vendar le nekaj soldov pridjal, in tako se je v poldrugem letu pri velikem pomanjkanju v dvéh hudih letinah nabralo in prihranilo 7 stotin za križev pot in drugo olepšanje in popravljenje pri cerkvi.

Pravijo, da ni dobro koga hvaliti, tudi mene je to skerbalo, zato sem premišljeval, bi li ta spis poslal „Zg. Danici“, ali ne. Pa upam, da se Oseličani zato ne bodo prevzeli, ampak da bodo še bolj vneti za čast Božjo. Prav veliko je še popraljati pri sicer prav okusno zidani cerkvi. Bog jim daj le serčnost in pravo vnemo, posebno tudi takrat, ko bodo napravljali nove svonove, na ktere že več lét mislijo.

M. Lavrič, farni osebnik.

Iz Adrijanopelna. (*Pijeva petdesetletnica pri preč. očetih vstajenja J. K. v Adrijanopelnu.* [Konec.]) Iz primernih poezij in iz izbranih pevskih in godbinah oddelkov sestavljeni program se je veršil pod vodstvom preč. o. prednika Tomaža Brzeska naslednje:

1. Hod (marš) od o. David-a.
2. Poezija: „Pius et Piissima“ (Pij in Marija), iz latinskega v bolgarsko prestavil bolgarski pesnik in profesor vstava Juri Goldšef.
3. Bolgarsko petje o besedah Kristusovih po sv. evangelistu Janezu (17.): „Oče, ura je prišla, poveljaj svojega Sina, da te bo poveljčal tvoj Sin. — Posveti jih v resnici; tvoja beseda je resnica. Da bodo vsi eno, kakor si ti Oče v meni in jaz v tebi.“ — Zložil o. Tomaž Brzeska.
4. Poezija: „Barka Noetova podoba sv. Cerkve“, iz nemškega bolgarsko predelal J. Goldšef.
5. Bolgarsko petje o besedah 33. psalma: „Okusite in pogledjte, kako je Gospod sladak.“
6. Godba (Ronde allegretto od Leona Gall-a).
7. Francoska poezija o prikazani Naše ljube Gospé v Lurdih, od o. J. Gutin-a.
8. Francosko petje o verski resnici Marijnega brezmadežnega spočetja, od o. Dufour-a.
9. Francoska poezija o 50letnici škofovskega posvečenja Pija IX, od o. Gutin-a.
10. Godba (Rondo moderato od L. Gall-a).
11. Tri nemške poezije o Piju IX in o sv. Cerkvi, (ena med njimi od o. Fr. Ks. Sailer-a).
12. Nemško petje: „das Gebet“, od Otto-na.
13. Godba (Adagio od Gall-a).
14. Italijanska poezija: „sv. apostelj Peter“.
15. Četverglasno petje, od Haydn-a.
16. Turška poezija, prevod iz nemške: „Ti si Peter“, od o. E. Funken-a.
17. Francosko petje: „Je vous salue Auguste et Sainte Reine.“ — Pozdravim te, vzvišena in sveta Kraljica.
18. Latinska poezija: „Pius et Piissima“, od o. Sailer-a.
19. Latinsko petje o besedah sv. evangelista Mateja (16): „Tu es Petrus et super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae Inferi non praevalent adversus eam.“ Ti si Peter itd., od o. T. Brzeska.
20. Hod, od Gall-a, je sklenil lepo svečanost, ki je terpela kako poldrugo uro in se je v vsakem oziru dobro obnesla.

Vediti je treba, da godba ima le samo bolgarske in v vstavo izučene gojence, ki imajo zmožnost in okus za godbo in lepe umetnosti, kakor se je pri ti priliki zopet jasno pokazalo.

Za petje so se bile izbrale žive kompozicije, med katerimi se nahajajo tudi nekatere od o. prednika zložene, kakor kaže program; posebno živo in z občutkom se je pela: „Tu es Petrus“ itd. ter je vzbudila naj večji pohvalo.

V raznih jezikih zložene in po nekaj od enega profesorjev v vstavo skor po besedah in natančno po pomenu v bolgarsko prestavljene poezije so se kaj posebno dobro pele; z izurjenostjo v petju zadovoljno občinstvo je z glasnim ploskanjem razodevalo pohvalo. — Kdor je bil tako srečen, da je Rim obiskal in prešnje leta bil pričujoč v propagandi pri jezičnem koncertu, si more tudi ravno popisano slovesnost misliti, ker se morebiti nikoder na svetu ne nahaja toliko jezikov, kakor tu na Jutru.

Brez presiljenja smem reči kot priča, da je bila ta Pijeva slovesnost dokaj lepa in v evropski Turčiji edina te verste ter je bil vsak z njo zadovoljen; želeli je le, da bi bilo preč. očetom vstajenja tudi v prihodnje

moč svojo serčno ljubezen in globoko vdanost do sv. apostolskega Stola svetu razodevati in kot zvestim sinovom sv. Cerkve v svojem, dasiravno težavnem misijonu, vendar kakor do zdaj brez zadržka naprej delati.

Iz Amerike. (*Nova maša našega rojaka v Šakopée-u.*) V nedeljo 15. julija je bila v Šakopée-u imenitna in redka slovesnost, svečanost, ki bo gotovo še veliko lét ostala v spominu tukajšnjim katoličanom.

Čast. gosp. Janez Tori, ki je kot dijakon čez leto dan našemu preč. gosp. A. Plut-u izdatno pomagal v težavnem duhovnem pastirstvu obéh velikih srenj (nemške in angleške) in je bil prešnje nedeljo posvečen za mašnika, je namreč to nedeljo imel novo mašo, — prvi v Šakopée-u.

Ob desetih dopoldne so se zbrali verniki nemške in angleške srenje, pri katerih si je novomašnik med svojim bivanjem tukaj pridobil mnogo zaslug, in so se vstopili v versto pred duhovnim stanovanjem. Tem so se pridružile razne društva nemške občine: mladenška družba sv. Alojzija, družba sv. Marka in podporna družba sv. Janeza. Tako ste nastali dve dolgi versti — od duhovnišnice okrog cerkve do cerkvenih vrat. Ob 1/2 11 stopijo duhovni v mašni opravi iz duhovnišnice: Novomašnik, g. Schnitzler S. J. iz Mankato-a kot dijakon, brat Otmar O. S. B. kot poddijakon, in g. A. Plut kot asistent. Pred sprevedom se je nesel na prvo križ; potem je šlo med obema verstama ljudi pred novomašnikom in duhovni 12 dečkov pevcev, precejšnje številno belo oblečenih deklic s cvetličnimi cajnicami in šopki in s blazinico za mašne bukve, podarjeno od otrok novomašniku, in tem so se pridružili še drugi otroci in društva. Ko je križonosec stopil v že močno napolnjeno in prelepo ozališano cerkev, zadonela je s kora slovesna himna: „Herr, grosser Gott“, in se je pela, dokler ni ves spreved prišel v cerkev. Stopivši pred altar zapoje primiciant „Veni Creator Spiritus“, in po končani ti pesmi na koru se začne sv. maša. G. Schnitzler je v slovesnostnem govoru natanko razložil veljavo in imenitnost katoliškega mašnika, kakor si lahko vsak misli, ki je že katerikrat slišal pridigati slavnega govornika. Ob koncu se je obernil s preserenim ogovorom do primicijanta, kazaje mu imenitnost in težave izvoljenega sv. poklica, in k sklepu ga je priporočil v molitev vsem duhovnijanom, da doseže vse njegovemu stanu tako potrebne milosti; to spodbujanje gotovo ni bilo brez uspeha, zakaj iz serc stoterih zbranih vernikov je gotovo puhtela molitev k delivcu vsih milost za mladega duhovna med njegovo prvo sv. mašo.

Popoldne so bile slovesne večernice z blagoslovom in k sklepu zahvalna pesem.

Po večernicah so se zopet sošli razni šolski razredi pred duhovnišnico in so podarili novomašniku precejšnje denarne darila, ravno tako tudi žensko društvo srenje sv. Marka. Društvo sv. Janeza je bilo vredeno v versto in je podalo čast. gospodu v pripoznanje za velike, občini skazane službe po svojem predsedniku zlato pušico za sv. olje. Tudi darovanje, ki je bilo med sv. mašo in znaša okoli 140 tolarjev, priča, da ga občina močno čišla in vé ceniti nji skazane službe.

Sploh se je pri ti slovesnosti razodevala od obéh občin velika vdanost in čislanje do novomašnika in tudi do našega ljubljenskega duhovnega pastirja g. A. Plut-a, kteremu se imamo zlasti zahvaliti za to slovesnost. Ne rečem preveč, če terdim, da lepšega sporazumljenja med duhovnim pastirjem in verniki in boljšega čutila za katoliško reč do zdaj tukaj ni bilo. Dober duhoven je res blagoslov za duhovnijo; in če bi g. Tori po naredbi viših imel biti poklican od nas drugam, mu vošimo tako duhovnijo, kjer se mu bo posrečilo serca izročeni

mu vernikov tako pridobiti, kakor sta jih pridobila on in g. Plut vsih katoličanov v Šakopéc-u.

Visok je res duhovski stan, ima pa tudi veliko odgovornost, in z g. Schnitzlerjem prosimo vse vernike, naj molijo za novoposvečenega mašnika, da postane pravi delavec v vinogradu Gospodovem.

Tako popisuje to novo mašo ameriški „Wanderer“ 21. jul. t. l. Tudi mi Kranjci vošimu svojemu rojaku, čast. mlademu mašniku gosp. Tori-u, da bi bil pravi apostelj, drugi Baraga, verl verstnik naših preslavnih rojakov v Ameriki. Bog ga podpiraj s svojo mogočno roko!

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XLI.

Sveto poslanje v Žabnicah na Koroškem.

od 11.—19. sušca 1872.

Kdaj pridemo pa na Koroško, med koroške Slovence? sem se popraševal pogostoma. Dobrih pet lét je minulo, kar delamo med vernim slovenskim narodom, a še le leta 1872 mesca sušca je bil tisti srečni čas, ko stopimo s sv. poslanjem pervikrat pred nje. Leta 1866 smo začeli misijone slovenske, leta 1872 smo prikorakali počasi in mirno tedaj med Korošce, ki „slovenje žuborijo“.

Sto lét je zatonilo, kar so utihnili na leci in udušeni bili slovenski jezuitje. Od misijonov med ljudstvom ne duha ne sluha. Časniki slovenski, razun edine „Danice“ v Ljubljani, ko tiha noč molčé o poslanjih. Novošegnji, „liberalni“ bi brez dvombe raji še pisali zoper nje, kakor za nje. Celó Nemci v kerški vladikovini so brez misijonov, čeravno so jezuiti pri sv. Andreji v lepi lavantinski dolini na Koroškem. Ne vém, če je pa bil na treh krajih Koroške že misijon, kar časa ima družba naša lepo palačo knezovladikov lavantinskih za svojo hišo? Bili smo torej čisto neznani koroškim Slovincem.

Pod slovečo Božjo potjo Matere Božje na Višarjih, v snežni in merzli dolini kanalski stoji vas, Žabnice imenovana, duhovnija, pod katero spadajo svete Višarje. Okoli in okoli so visoke gore, nižje obraščene, više gole do čela. Pet, šest, sedem, osem tisuč stopinj nad morjem, so nekteri vrhovi visoki, na kterih ne najdeš drugega kot melino skalnato in pogostne, ali bolj svetle ali bolj temne oblake. Narava samotnomična te spominja velicega, visocega Boga, veličanstveno mogočnega v stvarjenji svojem tukaj. V tesnem dolu je dolga zima, samo tri mesce terpi letu prijazen čas, da se more kaj delati na polji. Zato so tudi Žabničani revčeki, ki živijo od Božje poti višarske, od ceste in gojzda le, in od službe mladina, sosebno ženska. V kakem stanu emu tedaj bili na Žabnicah, si more sleherni sam misliti. Tu tedaj je bilo treba ledíno, in čudno ledíno orati pri ljudstvu, ki je nekdam sámo župnike si volilo, in kakor zgodovina žabniška pravi, na eno leto; redko je župnik dve leti v Žabnicah ostal! Če je ravno zdaj ta čudna mogočnost žabniška proč — a vender le je nekaj v duhovniji tej ostalo, kar duhovnjane vedno stare pravice opominja, in česar današnji Žabničanje niso pozabili še, kako mogočni namreč so bili njihovi očetje in dedje, da so župnike kar sami najemali si in jih preminjevali po svoji lastni volji, kedarkoli se jim je zljubilo. Tu tedaj je bilo treba ne le škarij in šila, dleta in kladva, trebalo je vélike sekire, kija in ovna fužinškega...

11. sušec je bil začetni dan misijonu. Da si po vnanjem sodil, si ne bi bil obetal naj boljega vspeha. Že najin prihod je bil tak, ki je naj slabšo nado dajal.

Nobene žive duše ti ni bilo viditi pred hišami, ko se z gosp. dekanom terbiškim v Žabnice pripeljemo. Še toliko radovednosti med ljudmi ni bilo, da bi bili vsaj nekteri na pragu stali, ko so ugledali vozova proti župnemu domu derdrati in pogledati čerнца, ki imata misijon vpeljati. Edini g. župnik in njegov duhovni pomočnik z družino farovško so nas pred vratih pozdravili.

Ob treh je imel začetek biti sv. poslanju. Ura je tri — a ljudi od nikoder še nič viditi, da bi se v cerkev ravnali. P. superijoru se čudno to zdi in bal se je, da bi se nama taka utegnila zgoditi kakor je bila v B...., kjer so bili „framasoni“ celó cerkovnika obdelali zoper misijonarje. Vendar g. župnik naji potolaži z besedami, da Žabničanje še le takrat hiše zapirati začenjajo in se v cerkev odpravljajo, ko so jih zvonovi skupaj povabili. In res je bilo tako. Nekaj ljudi je od pogreba prišlo, nekaj pa se jih je iz hiš ravno pridših jim pridružilo in tako smo imeli lepo število ljudstva spremljajočega naji v župno cerkev sv. Ilne. Celó z nebezom so prišli po naji pred župno hišo Žabničanje, kterih sem bil gotovo bolj vesel kakor ranjki pervostolnik ogerski, kardinal Scitovszki judov takrat, ko so mu nekje baldahin nosili na kanoniški viziti: kajti Žabničanje so celó z nami duhovni lepo prepevali „Benedictus“, kterega ogerski judje niso.

Pot do žabniške župne cerkve, skorej deset minut dolga, je bila vsaj meni že od pervikrat prava pokora. Dolga je bila, polna ovinkov, viseča, vkreber, z desne in leve od snega obdana, ki se je tajal, kedar so gorkeji žarki nanj pritisnili, tedaj blatnasta, vodena. Bati se je bilo, da bi debeli sneg s stréh človeka ne podsul, v temni noči v cerkev ali iz cerkve gredočega. Verh teh neprijetnost je pa skor vedno šel snég, da je bilo v resnici neprijetno vreme v Žabnicah.

Začeto poslanje se je vedno, kakor je bilo videti, z vspehom nadaljevalo, kajti sleherni dan je bilo več ljudi v cerkvi. Prihajali so v žabniško župno cerkev ne le Korošci iz bližnjih vasi, iz Ukev, iz Ovčje vasi, iz Depelje vasi, iz Šenlenarta, tudi iz Kranjskega jih je veliko prišlo: iz Kranjske gore, iz Radeč, iz Fužin celó Nemcev in Némek, ki so slovenski malo razumeli.

Začnemo spovedovati. V cerkvi! spoved! Sicer so vse le doma, v župnem domu ali v stanovanji duhovnovem spoveduje v kerški vladikovini. Čudno so torej gledale ženske, še bolj pa moški, ko smo v spovednice v cerkvi sedli. Ali Žabničanje so se kmalo privadili. Le tu in tam je padlo kacemu moškemu v glavo za linico pregibno prijeti in line odstraniti. A komaj vidijo, da linice nazaj ničesa več rekoč zatisnem vselej, tudi line v miru pusté in se spovedujejo lepo kakor drugod.

Satan je jel zdaj hudo nagajati, ko so se začeli ljudje, kakor gre, v cerkvi se spovedavati. Gerdo je vihal — a odjenjati je mógel, in vse je šlo v lepem redu naprej. Ne le ženski spol, tudi moški se je deržal krepko. Spovednice so bile vedno obdajane, in gotovo čudno se je vidilo marsikteremu Žabničanu in marsikteri Žabničanki, da mora po celi dan, po dva dni stati pri spovednici, da pride enkrat na versto!

(Konec tega oddelka prih.)

Razgled po svetu.

Prusko. O hudih, pruskih davkih je govoril deželni svetovalec Prenzlavskega okraja g. pl. Winterfeld nedavno v gosposki zbornici tako-le:

Pobirajo se zdaj po občinah davki za srenjske potrebe na podlagi direktnih (naravnostnih) davkov, ravno tako deželni davki, kterih imate kmalo v visoki meri

pričakovati, zvišali se bodo stroški za šole in se bodo pridžali tudi stroški za protestantsko cerkev, kateri nastajajo vsled nove cerkvene ustave. — Nasledek tega bo, da se bo po nekaterih okrajih na deželi, če natančno štejem, v vsaki občini pobiralo tri sto odstotkov direktnih davkov kot srenjski davek za občinske, okrajne, šolske in druge potrebe. Priklade za reveže bo prišlo blizo sto odstotkov, to iz mojega okraja lahko določno terdim; pri velikih posestvih bo še veliko več; okrajni stroški, če imajo okraji ceste, pridejo na 75 do 100 odstotkov, in tu več reči še nisem omenil, kar se še tirja od občine. Prežalostno stanje. Drugo mesto v mojem okraju plačuje 310 odstotkov priklade k indirektnim davkom, okraji po deželi po okoli 300 odstotkov. Čo bo to tako naprej šlo, mora konečno nastopiti obožanje, ki bi za državno vlado imelo slabe posledke.

Preganjanje katoliške vere v republiki Kolumbiji.
Po vsi Ameriki je razpreženo peklenško frajmavrarstvo, ki je jelo z vso zvijačo, potuho in trinoštvom vdolovati nad katoliško Cerkvijo. Misliti je, da prav iz temnega gnjezda framasonskega bo prišel Antikrist, čegar časem je sedanja doba močno podobna. Država Kolumbija je nedavno poterdila postavo, ktera postavlja neko vohunstvo nad duhovstvom in ga podlaga vladi. Od l. 1861 dalje je ta republika grabila cerkveno premoženje in vstanovljeno je bilo, da se mora plačevati od vsacega letnega prihodka, pozneje se je plačevalo polovico, in zdaj so vse pograbili. V državi Tolima je poterdjena postava, ktera prepoveduje vsaktero očitno zunanje djanje bogočastja in ukazuje nadzorovati duhovne v vsih njih opravilih! Veliko jih je moglo bežati, da so se ognili pravi; bili so namreč za tatove zatoženi, ker niso zročili vladi svetih posod, ki se jih je hotla polastiti. V silni nadlogi so škofije te nesrečne republike, več škofov je pregnanih, ali pa bodo v kratkem. Škofija Kartagena je še zdaj brez višega pastirja, ker škof Medina e Moreno je umerl mesca majnika. Ta apostelj se je od l. 1855 dalje skazoval s svojo stanovitnostjo v odbijanju napadov brezbožnosti in frajmavrarstva. Kakošen divji in satansk duh navdaja postavodajavce v Kolumbiji, so pokazali s širokoustno pohvalo, ki so jo poslali poglavarju v Kundimarki zato, ker je poderl neko kapelo, imenovano „Humilladero“, ki je bila zidana na prvo l. 1544 in je bila prva, ki se je v nji obhajala sv. maša v tej strani Amerike. Mašnik, ki je v prvo tam maševal, je bil redovnik Dominik Las Casas, sorodnik slovečega Kolumbovega tovarša, dominikana De Las Casas. Ta kapela je spominik iz časov najdene Amerike in katoličani so jo prav obilno obiskovali. Barbarska zbornica je tedaj ukazala ta imenitni monument razdžati in sužnji poglavar ga je razdžal, češ, to je potrebno, da se zlepa terg sv. Frančiška! — V Bogati so fanatiški tatinski sovražniki katoličanom ugrabili cerkve sv. Avguština, sv. Frančiška, sv. Neže in „Vera Crux“.

Za dom in šolo.

Dvanajst aposteljčkov.

(Janezek in Jožek se „nebeščata“ *) in pogovarjata.)

Janez. Jožek, ali češ ti biti A.?

Jožek. Če je A. kaj dobrega, postavim, „angelček“, „Abel“ ali kaj tacega, bom že: če ne, pa ne.

Janez. Ni ne angelček, ne Abel, — „aposteljček“ je.

*) „Nebeščanje“ je prijazna igra, ki jo znajo vsi dobri otroci.

Jožek. To je tudi lepo, povej mi, kaj s tim misliš?

Janez. Danes sem bral resnično dogodbo od „12 aposteljčkov“, in tako lepo se mi je zdelo, da bi kar aposteljček hotel biti.

Jožek. Povej mi jo, če je lepo, bom tudi jaz.

Janez. To so bili dvanajsteri fantiči v Kartagi na Afrikanskem. Bilo je pa tako-le:

Nekaj več kot 400 lét potem, ko je bil Zveličar Jezusček v Betlehemu na svet prišel, so hudobni krivoverci vse katoliške kristjane pregnali iz mesta Kartage. Bilo je pa tudi med kristjani dvanajst dečkov, ki so znali prav lepo peti, kakor — reciva — dečki v frančiškanski cerkvi na koru, in znali so tudi z glasbo petje spremljati. Bili so pa ti pobiči prečudno zvesti in stanovitni v sveti veri. Ne bil bi pa nobeden kaj hudega rekel ali storil, če bi mu bilo tudi za glavo šlo.

Jožek. Jaz tudi ne, če bi mi prav kdo nož na vrat nastavljal, — pa le povej naprej, kako je bilo.

Janez. Krivoverci, ki so bili v Kartagi ostali, so hotli teh 12 dečkov prideržati, pa pregovoriti, da naj bi Kristusa zatajili.

Jožek. O da bi jih plent — te krivoverce! Jaz ti povém po pravici, raji bi šel v avinjak, kakor pa k takim zapeljivcem? Kako je bilo pa potlej?

Janez. Dečki so se jokali in žalovali, in nikakor se niso dali zapeljati, da bi odpadniki postali. Hudobni krivoverci so jih zato z bodali dregali in s palicami topli, da je bilo groza. Ali dečki so rekli, rajši bi se dali zadaviti, kakor pa da bi to storili, kar se od njih zahteva.

Jožek. Prav so storili dečki, jaz bi se tudi ne podal, če bi mi prav glavo zavili gerdi ljudje.

Janez. Še huje in še bolj neusmiljeno so začeli z njimi delati, in upali so, da jih bodo vender-le prisilili k krivi veri in premotili k odpadu.

Jožek (preplašen). Pa vender ne, da bi se bili zneverili?

Janez. O ne! Zaperli so jih v podzémeljsko kléti (keldre), kjer so revčike nadlegale podgane, miši in drugi merčesi.

Jožek (ves prestrašen). Oh! to je pa grozno; ne vém, če bi mogel prestati?

Janez. No, no; ti si pa ta pravi! Ali bi pa v peklu mogel prestati, kterege imaš zasluženega, ako bi odpadel? Ne veš, kaj si ravno pred-le rekel: da bi si raji dal vrat zaviti?

Jožek. Res, res — tudi jaz bi ostal stanovit, če bi me tudi podgane z ostrimi zobmi razjedale. Kaj so pa mali dečki storili?

Janez. Strašno hudo so z njimi delali neusmiljeni krivoverci; le prav malokrat so jim dali kaj jesti, in pa le kaj terdega, slabega kruha pa smerdljive vode; vsaki drugi dan so jih topli in šibali. Otroci pa so bili tako stanovitni, da so se hudobni ljudje poslednjič naveličali ubožčike terpinčiti. Izpustili so jih iz ječe, mali junaki pa se niso nikoli več ločili narazen. Skupaj so si kruh služili, peli lepe pesmi na čast presveti Trojici. S svojo stanovitnostjo v veri, svojo bogoljubnostjo in prelepim življenjem so dajali vsemu mestu prav lep izgled, ljudje so jih prav radi imeli in rekli so: to so dvanajsteri aposteljčki iz Kartage. — Zdaj pa povej, kar sem te vprašal: ali češ tudi ti biti aposteljček?

Jožek. Je že prav; ti si tudi, in bova dva, — še jih dobiva 10, pa bo nas dvanajst.

Janez. To je prav lahko, ali moramo tudi kakor „aposteljni“ živeti: v cerkvi se pošteno obnašati, s spriženimi tovarši se ne pečati, če bi kdo kaj hudega go-

voril čez čednost, vero, duhovne, tacega je treba posvariti in zavrniti.

Jožek. Pa tudi, kadar „omarijo“ zvoní, se odkriti in moliti, — ravno tako pred jedjo, po jedi, in še več tacega. Djal je Kristus: „Kdor bo mene pred ljudmi zatajil, bom tudi jaz njega zatajil pred nebeškim Očetom“ — več Janes?

Janes. Res je taka; zdaj pa še drugim povejva, da nas bo več in še kterega naših tovaršev poboljšamo. Zakaj veliko jih je še majhnih kakor klôpov, pa so že napihnjeni kakor zaverženi angeli, ne marajo ne za molitev, ne za Boga.

Jožek. „Nebeščanje“ je pri koncu; zdaj pa pojdiva malo v cerkev molit pred sv. Rešnje Telo in pred altar Marije Device. Tam bova sprosila pomoč, da bova sama dobra aposteljčka, in da še kterega porednih tovaršev pridobiva Jezusu in Mariji.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. N. R. je bila tako nevarno bolna, da ji trije zdravniki niso zdravja več obetali. Sestra njena pride, začne opravljati 9dnevnicu z namenom zahvalo razglasiti po „Danici“, ako se ozdravi. Ozdravela je: Češena bodi Naša ljuba Gospá presvetega Serca Jezusovega!

Z Gorenjskega.

Št. 2. V zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Serca naznani neka mati, da se ji je zdravje dokaj zboljšalo od tistega časa, kar so se sanjo opravljale razne priprošnje, ko poprej mnoge zdravila nič niso pomagale. Ob enem se priporoča še za naprej v bratovsko molitev.

V Mokronogu, 17. julija 1877.

Prošnje.

Št. 1. Priporočuje se več oseb za priprošnjo pri Naši ljubi Gospej presv. Serca, da bi bile uslišane v dušnih potrebah.

Št. 2. Skerbna žena serčno priporočuje svojega moža, ki se od časa do časa zgubi, zapravlja, pije in je strašno hud, da naj bi se na posredovanje Naše ljube Gospé od dušne bolezni ozdravil in zopet postal človešk in keršansk.

Št. 3. Dve užaljeni hčeri ponižno prosite, naj bi društveni udje blagovolili za njuno zelo bolno mater moliti, naj bi, ako je Bogu v čast in njeni duši v zveličanje, Marija izprosila materi ljubo zdravje, sprosila vdanost v sveto voljo Božjo. Ako bode prošnja uslišana, se bode v čast Bogu in v slavo Mariji, zahvala očitno po „Zg. Danici“ razglasila. T. in F. D.

Št. 4. V žalosti koperni premnogo serc, bogoljubnih katoliških ovčic, ki so zgubile gorečega, za Božjo čast vnetega dušnega pastirja; torej si dovoli neštevilno duhovnjikov obojega spola z naj gorečnejši prošnjo priteči k Naši ljubi Gospej presv. Serca, tudi prositi vse ude te preblage bratovšine, naj bi skupno in posamezni udje prosili pri Naši ljubi Gospej, da bi Ona, ako je Bogu v čast in vernikom v zveličanje, pri Jezusu izprosila, da v kratkem dobimo, če ne unega nazaj, pa saj družega dobrega dušnega pastirja. — Uslišanje se bo razglasilo.

Št. 5. Prav lepo priporočamo vsem udom bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca ubogo ženo, mater

več otrok, ki že čez šest mesecev vsled neke grozne otekline na desnem kolenu terpi nepopisljive bolečine, in se zdaj že dalje časa sama še ganiti več ne more. Naj bi se usmiljenja in ljubezni polno Božje Serce Jezusovo tudi te uboge reve usmili in ji že na ta ali uni način pomagalo! Obljubimo ob enem javno zahvalo, če bodo naše prošnje uslišane.

Št. 6. Priporočen je neki brat, ki je na tujem začel prav razuzdano živeti, da bi se na prošnje bratovske in na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca spreobrnil in bi ne pogubil svoje duše. Zahvala se bo naznanila, če bomo uslišani. Sestra.

Družbine zadeve.

Mesca junija se je v bratovšino Naše ljube Gospé zapisalo 583 novih udov, in mesca julija 1834; tedaj šteje naša podružnica že 63.515 udov. Posebno veliko se jih je zapisalo pa prve dni tega mesca, katerih število bomo konec mesca naznanili. Ako se bo število Marijnih otrok vedno tako množilo, upati smemo toliko bolj, da bomo dušnih in telesnih sovražnikov obvarovani.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

IV. Sv. Pantaleon, zdravnik in spričevavec.

(Dalje.)

Maksimijan ukaže Pantaleona k sebi poklicati. Svetnik po potu gredé moli nekatere verstice iz 108. psalma: „O Bog! ne zamolči moje hvale (t. j. moje nedolžnosti); ker so usta grešnikov in usta goljufove zoper mene odperte. Govoré zoper mene z lažnjivim jezikom, s sovražnim govorjenjem me obkladajo, in se bojujejo z menoj brez vzroka. Ne da bi me ljubili, me še obrekujejo; jaz pa molim. In povračujejo mi hudo za dobro, in sovrašтво za ljubezen mojo... Pomagaj mi, Gospod, moj Bog! reši me po svoji milosti, ter naj spoznajo, da je to tvoja roka, in da si ti, Gospod, to naredil. Oni bodo rotili, ti pa boš blagoslavljal; kateri se zoper mé vzdigujejo, bodo osramoteni; tvoj hlapec pa se bo veselil. Sramota naj odene njé, ki me obrekujejo, in z osramotenjem naj bodo ogernjeni kakor s plajšem. Močno bom slavil (častil) Gospoda s svojimi ustmi, in v sredi mnogoterih ga bom hvalil.“ (Ps. 108, 2—5. in 26—30.) Ko Pantaleon pred cesarja stopi, ga ta kaj prijazno sprejme, rekoč: „O Pantaleon! s kakošno dobrovoljnostjo sem se na té ozéral, to sam dobro veš; častito sem te sprejel med svojo družino; izročil sem te Evfrosinu, naj bolj učenemu in slovečemu zdravniku, da te je v zdravilstvu goreče podučeval; s častjo in slavo sem te obkladal; ob vsaki priliki sem te hvalil in poviševal... ti pa... (te dve besedi je bil z nekako serditostjo izgovoril, menda je mislil reči: „ti pa si mi bil za vse te dobrote nehvaležen“, pa jih je bil zamolčal, ter se je berž binavsko prilizovati jel). Pa sej jaz tega ne verjamem, kar ljudje zoper tebe lažejo in te iz sovrašťa obrekujejo. O Pantaleon, zaveži ljudém lažnjive jezike in osramoti svoje hudobne obrekovavce, ter daj čast našim bogovom, kateri so ti podelili toliko moč, da premoreš ozdravljati take neozdravljive bolezni, katerih nobena človeška moč ozdraviti ne premore.“ Na te besede je Pantaleon odgovoril, rekoč: „Veliki cesar! prav si govoril, ko si rekel, da lobena človeška moč ne premore ozdraviti takošne neozdravljive bolezni, kakoršno sem jaz po moči svojega Boga ozdravil. Moj Bog pa je tisti, ki je nebo in zemljo vstvaril, ki je dajal slepim pogled, ki je vse bolezni s samo besedo ozdravljal, in

ki je še celó mrtve v življenje obudoval. Ne vém pa, če je kateri izmed bogov, ki jih ti častiš, kaj takega storil ali storiti premore. Če ti je ljubo in drago, naredimo poskušnjo: „Naj pride sem-le ali pa naj se pripelje kdo z neozdravljivo boleznijo; tudi naj semkaj pridejo popi vaših bogov, ter naj jih kličejo na pomoč. Če bodo s pomočjo vaših bogov takega bolnika nagnaglom ozdravili, se ne bom branil jim darovati; če ga pa bom jaz z močjo svojega Boga mahoma ozdravil, te prosim, o cesar! da bote vsi v mojega Boga verovali, ter ga z menoj vred častili in molili; svoje bogove pa zaverгли in pokončali.“ Ta pogodba je bila vseh cesarju; toraj ukaže poiskati in pripeljati bolnika z neozdravljivo boleznijo in poklicati naj bolj vnete mališke pope.

Prinesli so mertvoudnega človeka v postelji, prišli so popi in zdravniki. Cesar jim ukaže, naj ozdravijo tega bolnika s pomočjo slovečih bogov. Nekteri kličejo in prosijo Eskulapa, drugi Jupiterja, naj višega boga, tretji boginjo Dijano, toda brez vsega uspeha; bolnik na postelji stoka in se ne more ganiti. Pantaleon se jim posmehuje, še bolj pa jih miluje, da zmišljene, gluhe in mutaste bogove kličejo na pomoč. Potem zapové cesar Pantaleonu, naj on pokaže nad bolnikom moč svojega Boga. Pantaleon stopi k postelji, vzdigne oči v nebo in móli: „O Gospod Jezus Kristus, usliši mojo molitev, in pokaži njim, ki te ne poznajo in zmišljene bogove molijo, da si ti sam pravi, živi Bog, ki vse premore!“ Prime bolnika za roko in zakliče: V Jezusovem imenu bodi zdrav in rabi svoje ude!“ Bolnik skoči iz postelje in čversto hodi. Strah in groza obhaja vse pričujoče. Veliko izmed njih je jelo verovati v Kristusa. Mališki popi, polni serda in nevošljivosti, so v svoji slepoti in terdovratnosti cesarja podpihovali zoper Pantaleona, rekoč: „Če tega človeka pri življenju pustiš, bodo naši bogovi pozabljeni, darovanje bo nehalo, naša vera bo prazna vraža, kristjani se bode nam posmehovali in se nad nas povzdigovali.“ Cesar jih je poslušal, in je jel misliti na Pantaleonovo smert.

(Dalje nasl.)

Listek za raznoterosti.

V Kranju so 12. avg. obhajali zlato mašo milg. knez in škof dr. Jernej Vidmar. Maševali so ob 8 na tihoma, vendar je pevstvo, orgljavstvo in strelstvo po sili storilo to sv. opravilo slovesno. Cerkev je bila polna. Vošilcev je bilo obilno, iz domačega mesta srenjski odbor itd., iz tujega veliko telegramov in pisem. Že teden poprej so dobajale poslanštva iz bližnjih dekanij. V dan sam, kolikor vemo, je bilo tudi iz Ljubljane nekoliko vošilcev.

Na Goričanah v kapeli je bil 13. t. m. posvečen č. g. Janez Slakar, ki zarad vojaštva s tovarši vred ni smel posvečen biti, dokler ni prišlo više dovoljenje.

V Bizoviku so v nedeljo pobi streljali blizo mežnarije, in res ogenj zatrosili, da je popolnoma pogorela. Koliko nesreč se zgodi z ognjem! Svarite starši in odrašeni otroke in pobaline pred nepotrebnim streljanjem!

Vojske so drage, silno drage, ki so se bile v zadnji četertinki tekočega stoletja. Po preštevi nekega angleškega časnika je požerla vojska v Krimu 750.000 ljudi, v Lombardiji (l. 1859) 45.000, v Šlesvik-Holštanjnu 3.000, ameriška vojska 280.000, avstro-prusko-laska (l. 1866) 45.000, meksikanska 65.000, franco-

sko-prusijanska pa 215.000. Oh koliko prelite kervi! Da bi le bile tudi vse duše pripravljene! — Ravno tako veliki so bili pa tudi stroški, za vojsko žrtvovani. Vojska v Krimu je stala 60 milijonov šterlingov, ameriška 940 milij., vojska Italije in Prusije zoper Avstrijo 66 milij., meksikanska 40 milij., francosko-pruska 500 milij. Ako se ti milijoni pomnožijo z 10 (kajti 1 šterling ima 10 gld.), se nahaja strašansko število gld. v našem denaru.

Koliko jih je umerlo izmed 1000 od 9. do 15. mal. serpana? V Neapelnu po 28, v Rimu po 22, v Bolonji skor 27, v Milanu 28, v Torinu 33, v Genovi 23, v Benedkah 26, v novem Jorku skor 20, v Bruselju 19, v Londonu čez 19, v Parizu 23, v Berlinu čez 44 (!), v Monakovem 39, na Dunaju skor 24, v Budapeštu po 41 (!). Malih drobcev nismo postavili.

Poslednje novice. Iz Kine naznanjajo, da je tam strašna lakota. Okrožje Šang-hajsko nadlegajo kobilice. — Mogunškemu Kettelerju se bode postavil spominek; že imajo zbranih do 50 tisuč mark v ta namen. — „Agencija Ruska“ pravi, da glasi o ruskih pobitjih so iznajdenja evropskega časništva in niso ozira vredni. — Turške barke prevažajo mohamedansko prebivalstvo s kavkaskega obrežja v Trapezunt. Otomanske kerdela so notranje na Kavkazu čisto zapustile. Kaže tedaj, da tudi Turk bo vse svoje moči zbiral ob Donovi. — Po „Timesih“ iz Sire od 13. avg. bi bil turški general vse moške v Eski Sagri obsodil k smerti!

Iskrice Ignacijanske

za tretji mesec.

9. To bodi vodilo pri tebi, da posvetno mislečim rad pripusti začetek njih govorjenja, njegov izid si pa sebi priderži, da si sleherno dobljeno rudo govorjenja prizadevaš z zlatom prevleči. (S. Ignat. apud Bart. l. IV. §. 36.)

Če hočeš z apostelnom, učenikom narodov, s sveto zvijačo ljudi loviti, moraš porabiti prebrisanost tičarjevo; ta posnema glas ptiča, ktereга zalezuje, da ga toliko slajše zapelje; tako tudi moraš ti z enakim občestvom govorjenja loviti nagnjenost ljudi.

Živalski človek ne more precej razumeti tega, kar je duhovnega. Serce se mora polagoma in ne da bi na to pazilo, povzdigovati, in od pozemeljskega ne s skokom, temuč nekako korakoma k nebeškim rečem se nagibati. Vse posilno straši.

To prijazno pomenkovanje seže globoko do serca in bo čudeže delalo. Oterpnjeno serce, ki se s silnimi in zapovedljivimi besedami ni dalo ganiti, postane po ti vabljivi prijaznosti mehko kakor vosek in se dá po tvoji volji v vsako podobo zviti.

Najpred se mora pridobiti nagnjenost; kader je enkrat to zadobljeno, je serce vjeto, in brez težave se bo dalo prostovoljno dalje voditi od pozemeljskega k večnemu.

Dobretni darovi.

Za afrikanski misijon: Polona Gregorin 1 gl. 5 kr. — Po č. g. Fel. Knificu 3 gl. 5 kr.

Popravek. K naznanilu „bolniških bukev“ štev. 32, str. 252. Namesto: „Po tvarini manjši“ beri: „za stvarco manjši“. — Stanejo vezane s polusnjem 85 kr. (ne: 90 kr.); v usnji 1 gl. 10 kr.; z zlatim obrezkom 1 gl. 30 kr.